

KNJAŽEVAC

Lider u privlačenju investicija

VODIČ ZA INVESTITORE

KNJAŽEVAC

Opština Knjaževac je lider u privlačenju investicija, ima dugu preduzetničku tradiciju i predstavlja odlično mesto za nove investicije.

Opština Knjaževac se nalazi na sjajnoj lokaciji za poslovanje:

- ▶ 45 minuta od autoputa
- ▶ Par desetina kilometara od EU (Bgarska i Rumunija)
- ▶ Železnička pruga Niš –Luka Prahovo
- ▶ 1 sat do aerodroma u Nišu, a na par sati su aerodromi Sofija, Beograd, Krajova i Skoplje

Ova publikacija je nastala u okviru Link Up! Serbia II projekta, koji sprovodi Međunarodni centar za razvoj migracionih politika (ICMPD), uz finansijsku podršku Austrijske razvojne saradnje. Njen sadržaj je isključiva odgovornost RARIS-a i ni na koji način ne može odražavati stavove Međunarodnog centra za razvoj migracionih politika (ICMPD) i Austrijske razvojne saradnje (ADC).

ZAŠTO KNJAŽEVAC?

Opština Knjaževac nudi personalizovanu podršku svakome ko želi da ovde posluje:

- ▶ Na usluzi vam je lokalna administracija sa velikim iskustvom u investicionim projektima,
- ▶ Svaki investitor može dobiti ličnog asistenta koji ga prati u procesu investiranja i pomaže u saradnji sa nadležnim lokalnim i državnim institucijama,
- ▶ Opština će pomoći investitorima da dobiju svu potrebnu komunalnu infrastrukturu (put, voda...),
- ▶ Postoji dobar sistem lokalnih subvencija za zakup opštinskog zemljišta ili objekata u zavisnosti od lokacije i broja zaposlenih
- ▶ Opština pruža podršku u konkurisanju za odlične subvencije i podsticajne mere sa državnog nivoa.

Najveća investicija u turizmu u Srbiji se nalazi u opštini Knjaževac. U izgradnju ski centra na Staroj planini je do sada uloženo preko 42 miliona EUR.

Opštinu Knjaževac karakterišu i:

- ▶ Tradicionalno razvijena prerađivačka industrija
- ▶ Izvoz 3 puta veći od uvoza
- ▶ Kvalifikovana i dostupna radna snaga
- ▶ Velika ponuda spremnih projekata
- ▶ Velika ponuda spremnih lokacija za greenfield i brownfield investicije
- ▶ Konkurentne cene zemljišta i lokacija
- ▶ Razvijena poljoprivreda i najveći proizvođač višnje u Srbiji
- ▶ Stara planina i veliki potencijali za turizam
- ▶ Podrška RARIS-a investitorima iz dijaspore

**Opština Knjaževac je 2014.
sertifikovana od NALED-a
kao opština sa
povoljnim
poslovnim
okruženjem.**

KLJUČNE ČINJENICE

- ▶ Opština je sa površinom od 1202 km² četvrta po veličini u Srbiji.
- ▶ U opštini Knjaževac sada živi 27.500 ljudi
- ▶ Procenjuje se da se blizu 1.500 ljudi nalazi u dijaspori.
- ▶ U Knjaževcu radi više oko 950 preduzetnika i oko 270 privrednih društava.
- ▶ U Knjaževcu radi oko 6.800 ljudi sa prosečnom zaradom od oko 41.000 dinara (neto), dok je nezaposlenih oko 2.700.

**OPŠTINA KNAŽEVAC JE DOBILA 2014.
GODINE PRIZNANJE EUROPEAN
DESTINATIONS OF EXCELLENCE – EDEN
(IZUZETNA DESTINACIJA EVROPE)**

U opštini Knjaževac poljoprivredna proizvodnja je od izuzetnog značaja. Voćarsko - vinogradarska proizvodnja je zastupljenija u odnosu na ratarstvo, pa i stočarstvo. Najznačajnija voćna vrsta je, bez sumnje višnja, a osim nje se gaje i dunja, šljiva, kupina, jabuka i u manjoj meri drugo voće. Oranice i bašte zauzimaju oko 7.328 ha, dok je pod voćem i vinovom lozom oko 2.693 ha, od čega je preko 2.100 ha u punom rodu, a oko 573 ha su mladi zasadi. Najveće površine su pod višnjom – 1.877 ha.

Opština Knjaževac raspolaže veoma zanimljivim turističkim destinacijama i objektima, kao i potencijalima za razvoj turizma. Najznačajniji je svakako ski centar na Staroj planini sa 13 km skijaških staza, gondolom, žičarama, hotelom „Stara planina“ sa 4*. Tu je i Banjica, izletište na obali Svrliškog Timoka, u blizini sela Rgošte, na samo 5 km od Knjaževca. U sklopu izletišta je olimpijski bazen sa spa centrom i mini akvaparkom, sportski tereni, dva restorana.

LJUDI

Opština Knjaževac je imala 31.491 stanovnika po popisu iz 2011. Na osnovu procene RZS-a u odnosu na rezultate zadnjeg popisa iz 2011. godine pretpostavka je da je broj stanovnika opao za 12,5% u 2019. i da sada iznosi oko 27.476.

Stanovništvo prema starosnim grupama i polu, 2019.

OPIS	2019	
	Ž	M
Deca starosti do 6 godina (predškolski uzrast)	660	655
Deca starosti 7–14 godina (uzrast osnovne škole)	822	876
Deca starosti 15–18 godina (uzrast srednje škole)	437	488
Deca starosti 0–17 godina	1.803	1.903
Broj mladih (15–29 godina)	1.678	1.932
Radni kontingenat stanovništva (15–64 godina)	7.698	8.206
Ukupan broj stanovnika	13.933	13.543

Izvor: Vitalna statistika, RZS

U obrazovnoj strukturi dominiraju osobe sa srednjim obrazovanjem koje ima 34% žena i 49% muškaraca, dok više i visoko obrazovanje imaju 9% žena i 11% muškaraca.

Po popisu stanovništva iz 2011. u inostranstvu je iz opštine bilo 716 lica, ali procena je da je danas taj broj dupliran.

EKONOMIJA

Ukupne investicije u osnovna sredstva u 2018. godini u opštini Knjaževac iznosile su 2,3 miliona evra, a struktura investicija izgledala je ovako:

Ukupno	Građevinski radovi	Zemljište	Domaća oprema	Uvozna oprema	Kultivisani biološki resursi	Intelektualna svojina
6.562	1.270	5	3.930	1.323	0	32

Izvor: RPK Zaječarskog i Borskog upravnog okruga

Spoljnotrgovinska robna razmena privrede na području opštine Knjaževac u 2019. je iznosila oko 85 miliona EUR i izvoz je bio značajno veći od uvoza.

Ukupna robna razmena (000 EUR)	Izvoz (000 EUR)	indeks I-XII 2019 / I- XII 2018	učešće u izvozu RPK (u %)	Uvoz (000 EUR)	indeks I- XII 2019 / I- XII 2018	učešće u uvozu RPK (u %)	Saldo (000 EUR)	pokrivenost uvoza izvozom (u %)
84.056,7	65.086,3	364,6	9,9	18.970,4	116,9	3,7	46.116,0	343,1

Izvor: RPK Zaječarskog i Borskog upravnog okruga

Na teritoriji opštine Knjaževac u 2019. godini bilo je zaposleno oko 6.800 ljudi, odnosno oko četvrtine ukupnog broja stanovnika. U strukturi broja zaposlenih po delatnostima dominira prerađivačka industrija.

Prosečne zarade bez poreza i doprinosa, u periodu od 2017-2019. beleže porast i iznosile su 33.296 dinara u 2017., 37.490 u 2018., dok je prosečna zarada iznosila 41.141 dinara u 2019. I pored rasta, zarade su ispod republičkog proseka.

U 2019. bilo je registrovano 2.712 nezaposlenih, a broj nezaposlenih se u poslednje tri godine smanjio od 3.182 u 2017. na 2.712 u 2019.

U opštini Knjaževac u 2019. godini bilo je ukupno 277 aktivnih privrednih društava i 934 registrovanih preduzetnika.

Od stranih investicija, je najznačajnija ona u prerađivačku industriju: Falc East (Italija) koja se bavi proizvodnjom obuće i ima oko 750 zaposlenih, kao i Hatiba (Nemačka), metalska industrija, sa 50 zaposlenih. Svakako su značajne i one skorašnje koje dolaze iz domaćih izvora i to pre svega u prerađivačkoj industriji: Mobi, SCS Plus, Desing, Džervin itd.

ZAŠTO SRBIJA?

Zajedno sa započetim ekonomskim reformama, Srbija se pozicionirala kao jedna od najznačajnijih investicionih destinacija Centralne i Istočne Evrope.

- Prednosti poslovanja u Srbiji ogledaju se kroz:
- ▶ Konkurentne poreske stope – PDV, Porez na dobit itd. su među najnižima u Evropi.
 - ▶ Restruktuiran i stabilan finansijski sistem.
 - ▶ Jednostavne procedure osnivanja i registracije preduzeća.
 - ▶ Jednostavne procedure za obavljanje spoljno-trgovinskog posla i realizaciju ulaganja.
 - ▶ **Slobodan pristup tržištu od preko 1.1 milijarde potrošača.** Eksterno, Srbija može služiti kao proizvodni centar za bescarinski izvoz na tržište od više od 1 milijarde ljudi koje uključuje Evropsku uniju, Rusku Federaciju, SAD, Kazahstan, Tursku, zemlje CEFTA - Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Severna Makedonija, Moldavija, Srbija i UNMIK/Kosovo, članove Sporazuma o slobodnoj trgovini sa zemljama EFTA - Island, Lihtenštajn, Norveška i Švajcarska i sporazum sa Belorusijom.
 - ▶ Kvalitetno poslovno okruženje u Srbiji uz sistem podsticajnih mera koje daje država.

RARIS - Regionalna agencija za razvoj Istočne Srbije

Osnivači RARIS-a su:

- ▶ Gradovi: Zaječar i Bor
- ▶ Opštine: Majdanpek, Kladovo, Boljevac, Knjaževac, Sokobanja i Negotin
- ▶ Regionalna privredna komora Zaječar,
- ▶ Preduzeće za puteve Zaječar,
- ▶ NVO "Timočki klub",
- ▶ Fakultet za menadžment, Zaječar.

Cilj RARIS – a je podrška razvojnim inicijativama koje se zasnivaju na institucionalnom povezivanju i partnerstvu koji vode ka održivom razvoju istočne Srbije.

RARIS ima izuzetnu saradnju sa više Ministarstava, domaćih institucija i organizacija. RARIS pruža niz usluga preduzetnicima i preduzećima, od prosleđivanja bitnih informacija, organizovanja promocija, obuka, mentoringa, savetodavnih usluga pa do pomoći i pripremi projekata. RARIS ima dugogodišnje iskustvo u saradnji sa dijasporom.

Vodič za investitore je izradio RARIS – Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije u okviru projekta Link Up! Serbia II.

Link Up! Serbia II projekat finansira Austrijska razvojna agencija (ADA), sredstvima Austrijske razvojne saradnje (ADC) u iznosu od 1.669.454 evra. Projekat sprovodi Međunarodni centar za razvoj migracionih politika (ICMPD) u saradnji sa Ministarstvom za evropske integracije Republike Srbije kao ključnim nacionalnim partnerom, kao i sa drugim ključnim partnerima kao što su 6 regionalnih razvojnih agencija u Srbiji i Privredna komora Srbije. Opšti cilj projekta je podsticanje transnacionalnih preduzetničkih aktivnosti sa i kroz srpsku dijasporu u Austriji, Švajcarskoj i Nemačkoj (DACH zemlje) olakšavanjem pristupa znanju, mrežama i finansijskim resursima.

Opština Knjaževac

Telefon / Faks: +381 (19) 732 730

soknjazevac@mts.rs

www.knjazevac.rs

With funding from

Ministarstvo za Evropske integracije
Republika Srbija

Austrian
Development
Cooperation

The logo for Austrian Development Cooperation features a red square with a white cross inside, positioned to the left of the text.